

the potential of the concepts of activity training and competence-based approach to professional education. It was revealed that one of the factors that can extend the capabilities of professional activity of future coaches-instructors without compromising the quality of training, is formed professional experience and creative thinking of students that promotes personal development, helps to develop the intellect, independently receive and expand the general and professional knowledge, the ability to see prospects for future careers and plan, as well as realize their professional opportunities in accordance with it.

The quality of training, i.e. ensuring a high level of personal and professional special expertise is provided by orientation training to the industry, social and regional interests, rational structuring of learning content and efficient use of educational technologies.

Some professional activity, its content and features impose to future coaches- instructors the general industry and special requirements, as well as determine the content of their general professional and special competence along with some consumers features of professional services. For future coaches- instructors, these requirements are the following: the deterioration of health, low cultural level of the youth, the advantage of «irrational» forms of leisure determine the need for a high level of future coaches-instructors training; commercialization of professional sports, the need to promote a healthy lifestyle makes high demands on the economic and managerial, sociological and legal training of future coaches- instructors.

Based on trends in world development, the future competitive coaches- instructors are presented the following requirements: the availability of professional knowledge and skills, willingness to implement future professional activity; communicativeness, tolerance, ability for constructive communication; willingness to cooperate, developed creative thinking, ability to make decisions; economic erudition, commitment to professional development, acmeological orientation of the individual.

Professional competence of coaches-instructors in future careers depends on the ability: to plan and implement collective teaching and management of physical culture and sports activities; to implement constructive communication in the future professional activity; to solve educational and administrative tasks and problems creatively and independently, to be responsible for their activity results; to be aware of and address issues of social and economic development of physical education and sport; to creatively enrich their professional knowledge, skills and abilities; to adequately assess their own level of competence; to carry out thematic and other creative professional activities; to strive for continuous professional development.

There are still unresolved issues related to ensuring compliance with the content and organization of educational activity of students in higher education institutions and future professional activity characteristics of future rowing coaches-instructors according to socio-economic conditions of the country. Prospects for further research are observed in studying other aspects of future coaches-instructors training to their professional activity.

Keywords: vocational training, future coaches-instructors, professional activity.

УДК: 37.001.76:378.147

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТІ: СТАНОВЛЕННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ

М. Б. ЄВТУХ, дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор, академік-секретар

НАПН України

С. В. ЯШНИК, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології
Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: lashniks@gmail.com

© М.Б. Євтух, С.В. Яшник, 2017

Анотація: У статті розглядаються методологічні орієнтації суспільства та вихідні умови його інноваційного розвитку; аналізуються освітні інновації як вперше створені, вдосконалені або застосовані освітні, дидактичні, виховні, управлінські системи, що поліпшують результати освітньої діяльності; досліджується інноваційний характер освіти, що полягає в орієнтації на розвиваючу, культуротворчу доміную, відповідно до основних ідей відкритої освіти; аналізуються закономірності проектування та впровадження педагогічних інновацій; обґрунтовується переорієнтація освітнього процесу на суб'єкт-суб'єктну взаємодію, досвід якої є навчальним.

Ключові слова: інноваційна освітня діяльність, інноваційний розвиток, суб'єкт-суб'єктна взаємодія, професійна взаємодія, інтелектуалізація, інтерактивні методи навчання.

Актуальність (Introduction). Зміна формату вимог до сучасного фахівця, кардинальне оновлення і розширення складу його компетенцій, творчий потенціал стають сьогодні необхідними умовами його професіоналізації. Інноваційно орієнтований фахівець вирізняється умінням визначати інноваційні точки розширення ключових компетенцій та вдосконалення своєї професійної діяльності. Отже, впровадження інноваційних освітніх технологій у професійну підготовку майбутнього фахівця є необхідним елементом формування основ професіоналізму.

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Аналіз наукової літератури засвідчив значну увагу до інноваційної педагогічної діяльності. Це обумовлено такими причинами: ускладненням, технологізацією і алгоритмізацією професійної діяльності, що практично унеможлиблює виконати дії без помилок із першого разу; інноваційними процесами, що сприяють появі в діяльності фахівців різного роду нововведень: норм, стандартів, законів, регламентів, які потребують освоєння; велика ціна помилок в професійній діяльності тощо. Тому дослідження вчених (В. Лазарєв, М. Поташнік, Б. Мартіросян, Д. Кавтарадзе, Н. Конопліна, Т. Афанасьєва, А. Моїсеєв, О. Мойсеєва, Т. Разуваєва, Л. Харісова, Т. Шукаєва, В. Загвязінський, І. Гребенюк, Н. Голубцов, В. Кожин, К. Чехов, С. Чехова, О. Федоров, Г. Новікова, Ю. Жуков, Ю. Ємельянов, С. Шаронова, Г. Селевко та ін.) орієнтовані на такі основні напрями підвищення ефективності інноваційної діяльності в освіті:

- розробка методології і методів вивчення інноваційних процесів та інноваційної діяльності в освіті, а також методології та методи їх вдосконалення;
- проведення фундаментальних і прикладних досліджень процесів поширення і освоєння нововведень у сфері освіти, виявлення чинників, що сприяють і перешкоджають ефективності цих процесів;
- розробка моделей систем інноваційної діяльності в освітніх установах різних типів;
- розробка технологій впровадження (освоєння) нововведень в освітніх установах тощо.

Мета (Purpose). Обґрунтування змісту інноваційної діяльності в освіті у процесі становлення гуманістичної парадигми.

Методи (Methods). Аналіз, дедукція, індукція, систематизація, синтез наукової літератури філософського та педагогічного спрямування з метою визначення теоретичних, методичних і прикладних проблем щодо впровадження інноваційної діяльності в освіті.

Результати (Results). Центральною структурою інновації виступає процесуальність творчості, під якою розуміється створення нового якісно новим чином, за істотно новими правилами. Відтак існує проблема співвідношення традицій та інновацій в культурі, а також проблема способів введення інновації в традицію [12, 19].

У сучасних умовах все більшої актуальності набувають не технічні, а соціальні аспекти інновацій. Це зумовлює відмову особистості і суспільства від культу самості та виключної турботи про себе самих, натомість орієнтує на звернення до світу, до «чужого», до іншого, і, тим самим – до самого себе. Відповідно вихідними умовами інноваційного розвитку на основі суб'єктно-орієнтованого підходу визначено:

- подолання домінування нормативно-діяльнісного та «суб'єкт-об'єктного» підходів над суб'єктним підходом;

- формування цілісності суб'єктів інноваційного розвитку;
- домінування «м'яких форм управління» – моделювання, а не адміністрування, від управління до організації розвитку;
- самоорганізація суб'єктів інноваційного розвитку;
- продуктивна конвергенція знань, ідей, технологій;
- орієнтація на підтримку конкретних суб'єктів інноваційного розвитку;
- самовідтворення і розвиток суб'єктів інновацій [11, с.21-22].

Інновація полягає у спрямованості на розробку та реалізацію результатів закінчених наукових досліджень, у результаті чого ідеї перетворюються на нові чи вдосконалені продукти, кінцевим результатом яких є введення до загального вжитку, а також пов'язані з цим додаткові наукові дослідження і розробки. Методологічною складовою інноваційних процесів є: сильні міждисциплінарні традиції, що межують із обмеженим числом інтегруючих понять; тривалість процесу; всеосяжне охоплення нововведеннями різних галузей (як галузі матеріальної технології, так і в сфері соціальних систем, діяльності організацій, груп та окремих людей) [4, 13, 14, 15].

Метою інновацій в освіті є: забезпечення високого рівня інтелектуально-особистісного і духовного розвитку студентів; створення умов для оволодіння навичками наукового стилю мислення; навчання методології нововведень в соціально-економічних та професійних сферах; формуванні стійкого інтересу до обраної професії, а також інноваційної ініціативи [10, 21].

Отже, інноваційна педагогічна діяльність розглядається у розрізі поняття «відкрита освіта»:

- заохочення і спонукання активності учнів у процесі навчання;
- індивідуальний підхід у навчанні при якому навчальні матеріали змінюються у залежності від потреб, інтересів і рівня підготовки; навчання у невеликих групах, що дає можливість приділити більше уваги специфічним потребам кожного;
- різноманітність методів навчання, які не обмежуються традиційними лекціями, читанням, усними відповідями і тестуванням;
- відкритість структури, яка допускає експериментування із груповим навчанням;
- релевантність повсякденного життя, де відправним пунктом для навчальної діяльності служать інтереси і життєвий досвід учнів, взаємозв'язок навчального матеріалу із реальним світом;
- гуманність, що забезпечується відчуттям підтримки, винагороди, поваги та прийняття;
- застосування принципів соціальної психології, зокрема групової динаміки при груповому вирішенні завдань у різних видах діяльності, які сприяють покращенню паттернів взаємного схвалення і прийняття тощо [15, с.520].

Інноваційний характер освіти полягає в орієнтації на розвиваючу, культуротворчу домінанту виховання відповідальної особистості, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку. Найбільш характерними тенденціями розвитку вищої освіти в Україні на початку XXI століття є такі:

- гуманізація освіти, що полягає в «олюдненні» педагогічних технологій;
- посилення ролі фундаменталізації освіти, що обумовлюється готовністю педагога до використання інноваційних педагогічних технологій;
- демократизація освіти, що передбачає врахування таких основних принципів: самоорганізація навчальної діяльності студентів; співпраця педагогів і учнів; відкритість освітніх установ; різноманітних освітніх систем тощо;
- відмова від вузької спеціалізації і перехід до універсалізації, що дозволяє особистості швидко адаптуватися до неминучих змін, технологій, умов і характеру професійної діяльності;
- посилення екологічної, економічної, правової та управлінської підготовки відповідно до врахування основних вимог Концепції сталого розвитку, процесів глобалізації світогосподарських зв'язків та переходу до суб'єктно-орієнтованого підходу в управлінні;
- спрямування перебудови освітнього процесу на творчий характер, що спонукає особистість до науково-дослідної і конструкторсько-проектної діяльності;

- упровадження принципів неперервної освіти: а) поступальність у формуванні і збагаченні творчого потенціалу особистості; б) вертикальна і горизонтальна цілісність пожиттєвого освітнього процесу; інтеграція навчальної і практичної діяльності; г) урахування особливостей структури і змісту освітніх потреб людини на різних стадіях її життєвого циклу; д) змістова спадкоємність висхідних ступенів освітніх щаблів; е) єдність професійної, загальної і гуманітарної освіти; ж) самоосвіта в періоди між стадіями організованої навчальної діяльності; з) інтеграція формальної, неформальної та інформальної складових неперервного освітнього процесу;

- посилення диференціації та індивідуалізації освітнього процесу шляхом розвитку варіативних освітніх програм, розробки індивідуалізованих програм і визначення темпів навчання із врахуванням індивідуальних особливостей студентів тощо [17].

Вузловими моментами у визначенні педагогічних інновацій є:

1. Рівень новизни: а) абсолютна – зміна традиції, відмови від неї і створення нової; б) умовна – зміна і удосконалення традицій при збереженні всіх базових установок і цінностей, що пов'язані зі змінами в способах діяльності, типах знання чи управлінських структурах тощо.

2. Інновація як реалізація ідеального зразка (проекту) людської практики. Лише та ідеальність є інновацією, яка призводить до появи нових форм практики, змін у системах організації та управління, в типах знань і способах діяльності, у формах спілкування і свідомості тощо.

3. Екзистенційний сенс інновації. У контексті суспільної свідомості інновація існує як сукупність інтелектуальних і духовних актів (волі, думок, розуміння, інтуїції, дій тощо). У контексті індивідуальної свідомості інновація є моментом особистісного та професійного розвитку людини, сили і пластики її духу. У цьому значенні інновація розглядається як вихід за межі із «площин функціонування» у простір змістоутворення через докладання зусиль породження нового сенсу, що в свою чергу означає перетворення (переструктурування) нового понятійно-смыслового простору свідомості.

4. Осмислення інновації може відбуватися лише в процесі її реалізації, здійснення, становлення, рефлексивного обговорення чи в просторі історичної реконструкції.

5. Виникнення «зон інновації». Будь-яке середовище як сукупність усталених поглядів і уявлень, способів мислення і картин Світу, ідеології та способу життя, завжди чинить опір інновації. Виникнення подібних «розривів» є ознакою, яка вказує на появу нової реальності, що вимагає вольових зусиль її пізнання і розглядається як умова існування інновації.

6. Складність впровадження інновацій в освітній процес призводить до імітації інноваційної діяльності, під якою розуміються всі ситуації, в яких при збереженні зовнішньої форми відсутні найважливіші компоненти інноваційної діяльності.

«Розривні зони» та механізми імітації інноваційної діяльності в освітньому процесі відображені в таблиці (Табл. 2).

Таким чином, результати інновації залежать від колективної волі, зусиль всіх тих, з кого складається суб'єкт інновації, їхніх установок і цінностей, глибини і різнобічності усвідомлення того, чого вони хочуть досягти. Відповідно включення викладача в інноваційну діяльність повинна ґрунтуватися на добровільних засадах, врахування їх особистих та індивідуально-психологічних особливостей.

Таблиця 2

Характеристики «розривних зон» та механізмів імітації інноваційної діяльності в освітньому процесі

«Розривні зони» інноваційного педагогічного процесу	Механізми імітації інноваційної діяльності суб'єкта інновації в освітньому процесі
Неузгодження між розумінням інноваційної ситуації з позиції суб'єкта інновації, який володіє розумінням цілісності і бере за це відповідальність, і позицією «рядового» учасника інноваційного процесу;	неможливість реалізації прийнятого ідеального образу в своїй повсякденній практиці через відсутність достатнього розуміння і брак засобів для побудови іншого педагогічного процесу

невідповідність вимог, що пред'являються ідеальним (проектним) зразком і традиційною практикою навчання, що переживається як втрата професіоналізму та втрата свого місця в професійній спільності;	неприйняття проектного образу на рівні понять нового змісту освіти, але прийняття їх на рівні слів-термінів і маніпулювання ними; спроба реалізації нового змісту за умови незмінності колишніх організаційних форм процесу навчання;
втрата звичної однорідності (нормативності): поява багатьох варіантів рішення, альтернативних точок зору, значимість певних здібностей, які раніше не бралися до уваги, що призводить до зміни особистих і професійних статусів;	віра в те, що найскладніші проблеми, пов'язані з інноваціями в освіті, можливо вирішити за короткий термін виключно комплексом управлінських рішень і дій; вплив на свідомість суб'єкта інновації без врахування його готовності до здійснення цих інновацій;
невідповідність у рівнях активності суб'єкта інновації та «рядових» учасників, які штучно втягнуті в чужий інновації простір без власного прийняття;	використання звичних норм професійної діяльності в ситуації руйнування звичної нормативності без усвідомлення цього; невідповідність у рівнях активності між суб'єктами інновації та «рядовими» учасниками, що сприймається останніми як адміністративний тиск, змушуючи їх імітувати діяльність;
руйнування під тиском авторитету в умовах фрагментарного прийняття нової освітньої ідеології традиційних форм систематичної практики за відсутності достатнього розуміння і засобів для побудови нового педагогічного процесу;	декларації про введення в навчання нового змісту освіти не супроводжуються зусиллям його проживання у своїй свідомості на рівні трансформації цінностей;
прийняття колективом вчителів проектних ідей нової освітньої практики при незмінності всіх освітніх установок у самих учнів та їхніх батьків;	недооцінка суспільної ситуації та її внутрішніх тенденцій при спробі проведення кардинальних змін в освіті;
розрив між традиційними формами науковості та вимогами, що пред'являються до науки при роботі в інноваційному режимі;	покращення якості традиційної освіти при повній впевненості, що відбуваються альтернативні зміни у змісті освіти;
нерозуміння реальними суб'єктами інновації факту, що реалізована інноваційна діяльність може принципово відрізнятись як за формою, так і за змістом;	нерозуміння сутності «нового» в освіті, її змісту, що супроводжується впровадженням інновацій без ґрунтовно розробленої концепції (цінності, цілі, зміст освіти) і програми дій;
розрив «дефіциту ресурсів», пов'язаний із неготовністю поглянути на все «іншими очима» і побачити нові джерела ресурсів.	сприйняття діяльності в інноваційному режимі як ситуації хронічного браку ресурсів; нерозуміння, що будь-яка інновація є новим потужним джерелом ресурсів, який треба відкривати у собі.

Примітка: таблиця складена на основі джерела [8].

Основні методичні інновації пов'язані сьогодні із застосуванням інтерактивних методів навчання. Найефективнішими виступають інноваційні освітні технології, орієнтовані на розширення можливостей компетентного вибору різних аспектів професійної діяльності через забезпечення можливостей для пошуку адекватних способів реалізації своєї індивідуальності в сьогоденні і майбутньому. Ефективність застосування інтерактивного навчання обумовлена його основними принципами: системність і систематичність, організованість, індивідуальний підхід, контролю та відкритості оцінювання, принцип особистої участі кожного студента [1].

В основі використання інноваційних освітніх технологій та їх елементів закладено наступне:

- суб'єкт-суб'єктна взаємодія, яка ґрунтується на співпраці та довірі, визнанні індивідуальності, самобутності, самоцінності кожної людини та передбачає використання відповідних взаємоузгоджених принципів: особистісно розвиваюче спілкування, співпереживання, аналіз власного й чужого досвіду, цілеспрямоване створення емоційно збагачених ситуацій;

- ігрова діяльність, в якій навчання сприймається не як «нав'язана», а як бажана і особисто значуща мета;
- проблемні та дослідницькі завдання, розв'язання ситуацій пошукового характеру, що потребують уміння самостійно аналізувати, систематизувати та виходити за межі поставлених завдань;
- розвиваюче навчання, яке передбачає формування активного, самостійного творчого мислення особистості, що забезпечує її творчу активність, нестимульовану зовнішніми чинниками, тим самим дозволяючи в майбутньому оволодівати самостійно будь-якими знаннями;
- групова та колективна творча діяльність, що сприяє розвитку пізнавально-світоглядної, емоційно-вольової, мотиваційної та діяльнісної сфери кожного члена і впливає на стимулювання моральних почуттів, формування комунікативних умінь та розвиток почуття згуртованості і єдності поглядів групи;
- навчання як дослідження, яке спрямоване на становлення досвіду самостійного пошуку нових знань і використання їх в умовах творчості, на формування нових пізнавальних цінностей і збагачення ціннісних орієнтацій особистості;
- створення ситуації успіху, що полягає у цілеспрямованому, організованому поєднанні умов, за яких досягаються значні результати в усвідомленні своїх здібностей, віри у власні сили та переживання задоволення від того, що отримані особистістю або групою результати відповідають очікуванням або навіть значно їх перевершують [2, 3, 16].

Відповідно до наукових узагальнень (М. Євтух, Е. Лузік, Н. Ладогубець, Т. Ільїна, Г. Цукерман) ми розуміємо освітній процес як багатопланову і поліморфну взаємодію, яка розглядається як активність всіх учасників навчального процесу, ґрунтується на двосторонній суб'єкт-суб'єктній взаємодії (S+S), утворюючи спільний сукупний суб'єкт, який характеризується спільною метою цієї взаємодії (S+S=BS). Відповідно навчальна співпраця в навчальному процесі є розгалуженою мережею взаємодій за такими напрямками: викладач – студент (студенти); студент – студенти (у діадах і в триадах); загальногрупова взаємодія студентів у всьому навчальному колективі; викладач-викладацький колектив; співпраця студента із самим собою. При цілеспрямованому врахуванні всіх зазначених магістральних напрямів навчального співробітництва відбувається: повноцінне формування основних навчальних дій; інтенсифікація рефлексивного розвитку як в інтелектуальній, так і особистісній сферах; розвиток здатності будувати свої дії з врахуванням позиції партнерів та самостійно ініціювати суб'єкт-суб'єктні взаємодії як на рівні взаємодії викладач-студент, так і на рівні студент – студенти. [7, с.339-346; 20, с.33-34, 37].

Ми будемо виходити з того, що суб'єкт-суб'єктна взаємодія у навчально-виховному процесі є навчаючою. Зокрема включення в навчальний процес реальних проблемних ситуацій із врахуванням галузевої специфіки професійної діяльності спонукає професійну взаємодію, яка конструє ефективну колективну діяльність та сприяє становленню і розвитку професіоналізму окремої людини, групового суб'єкта праці та професійного співтовариства. Таким чином, професійна взаємодія обумовлена наступними чинниками:

- складністю професійного завдання, коли ефективність його вирішення можлива лише при колективному способі діяльності;
- способом реалізації спільної професійної діяльності, мета якої вимагає поділу чи кооперації функцій, взаємного узгодження і координації індивідуальних дій;
- взаємною зміною поведінки, характеристик діяльності, відносин і установок взаємодіючих суб'єктів;
- опосередкування міжособистісних стосунків у процесі професійної діяльності змістом, цілями, цінностями і способами організації спільної діяльності;
- взаємозалежність ділових і міжособистісних взаємодій у професійній діяльності [6, с.181-183].

Висновки і перспективи (Discussion). Центральною структурою інновації виступає процесуальність творчості, під якою можна розуміти процес вдосконалення існуючого та створення нового за якісно новими правилами. Вихідними умовами інноваційного розвитку є подолання домінування нормативно-діяльнісного та суб'єкт-об'єктного підходів і переорієнтація на суб'єктно-орієнтований підхід. Інноваційний характер освіти полягає в орієнта-

ції на розвиваючу, культуротворчу доміанту, формування відповідальної особистості, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку. Інноваційна педагогічна діяльність розглядається відповідно до основних ідей відкритої освіти, що ґрунтується на спонуканні активності учнів, індивідуальному підході, де відправним пунктом для навчальної діяльності служать інтереси і життєвий досвід учнів; застосуванні інтерактивних технологій, групового навчання, врахування групової динаміки, що сприяє покращенню паттернів взаємного схвалення і прийняття тощо. Освітній процес є поліморфною суб'єкт-суб'єктною взаємодією, досвід якої є навчаючим. Включення в навчальний процес реальних проблемних ситуацій із врахуванням галузевої специфіки професійної діяльності спонукає професійну взаємодію, яка конструює ефективну колективну діяльність та сприяє становленню і розвитку професіоналізму як окремої людини, так і групового суб'єкта праці та всього професійного співтовариства. Найефективнішими виступають інноваційні освітні технології, орієнтовані на розширення можливостей компетентного вибору різних аспектів професійної діяльності через забезпечення можливостей для пошуку способів реалізації своєї індивідуальності в сьогоденні і майбутньому.

Список використаних джерел

1. Барановська Л.В. Навчання студентів професійного спілкування: монографія / Л.В. Барановська. – Біла Церква: КП, 2002. – 256 с.
2. Белкин А.С. Ситуация успеха. Как создать ее: Кн. для учителя / А.С. Белкин. – М.: Просвещение, 1991. – 176 с.
3. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-метод. посібник / І.Д. Бех. – К.: ІЗМН, 1998. – 204 с.
4. Гребенюк И.И. Анализ инновационной деятельности высших учебных заведений России [Электронный ресурс] / И.И.Гребенюк, Н.В.Голубцов, В.А. Кожин, К.О. Чехов, С.Э. Чехова, О.В.Фёдоров / Издательство«Академия Естествознания», 2012. – Режим доступа: <http://www.rae.ru/monographs/143>
5. Гуцин Ю. В. Интерактивные методы обучения в высшей школе [Электронный ресурс] / Ю. В. Гуцин // Психологический журнал Международного университета природы, общества и человека «Дубна». – №2. – 2012. – Режим доступа: <http://www.academia.edu>
6. Дружилов С.А. Психология профессионализма. Инженерно-психологический поход / С.А. Дружилов / – Х.: Изд-во «Гуманитарній центр» – 2011. – 296.
7. Євтух М.Б. Педагогічна психологія: Підручник. / М.Б. Євтух, Е.В. Лузік, Н.В. Ладогубець, Т.В. Ільїна // – К.: ТОВ «Інтердрук». – 2014. – 420 с.
8. Иванов Д.А. Инновационная деятельность и ее имитация в школьном образовании [Электронный ресурс] / Д.А. Иванов / Вопросы методологии. – 1996/ № 1-2. – Режим доступа: <http://www.fondqp.ru/lib/journals/vm/1996/1-2/v961ida0>
9. Институт инновационной деятельности в образовании [Електронний ресурс]. – Режим доступа: http://inido-rao.ru/index/nauchnaja_shkola/0-36
10. Козак Л. В. Структура та ознаки інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу / Л. В. Козак // Педагогічний процес: теорія та практика. – 2012. – № 2. – С. 50-60.
11. Лепский В.Е. Исходные посылки онтологии субъектно-ориентированного подхода к инновационному развитию / В.Е. Лепский / Рефлексивные процессы управления. Международный научно-практический междисциплинарный журнал. – № 2. – Том 7. – 2007. – С.5-29.
12. Лепский В.Е. Стратегичность предприятия XXI века (субъектно-ориентированный подход) [Электронный ресурс] / В.Е. Лепский / Экономические стратегии, 2006. – № 3. – Режим доступа: <http://www.nonlin.ru/node/91>
13. Мингальова Ж.А. Словарь инновационных терминов [Электронный ресурс] / Ж.А. Мингальова, О.С. Григорьян. – Режим доступа: <http://avr.org.ua/index.php/viewDoc/1329>
<http://www.pfo-perm.ru/Dictionary.asp#i66>
14. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nmk-ptd.kr.ua/innovation/eksperymentalna-diialnist/normatyvni-dokumenty-mon-pro-zdiisnennia-innovatsiinoi-osvitnoi-diialnosti>
15. Психологическая энциклопедия. 2-е изд./ Под ред. Р. Корсини, А. Ауэрбаха. – СПб.: Питер, 2006. – 1096 с.

16. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: Учеб. Пособие / Г.К. Селевко. – М.: Народное образование, 1998. – 256 с.
17. Товканець Г.В. Тенденції розвитку вищої педагогічної освіти на початку XXI століття / Г.В. Товканець // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – Додаток 2 до Вип. 35, Том II (14): Тематичний випуск «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання» – К.: Гнозис, 2015. – С.124-131.
18. Управління інноваційною діяльністю в умовах глобалізації: монографія [М.А. Латинін, С.В. Майстро, В.Ю. Бабаєв та ін.]; за заг. ред. д. держ. упр., проф. М.А. Латиніна. – Х.: вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2012. – 312 с.
19. Философский энциклопедический словарь // Гл. редакция: Л.Ф. Ильичев, П.Н. Федосеев, С.М. Ковалев, В.Г. Панов. – М.: Сов. энцикл., 1983. – 840 с.
20. Цукерман Г.А. Совместная учебная деятельность как основа формирования умения учиться : автореф. дисс... на соискание учен. степени доктора психол. наук : спец. 09.00.07 «педагогическая и возрастная психология»/ Г.А. Цукерман. – М., 1992. – Режим доступа: <http://cheloveknauka.com/v/33218/a?#?page=3>
21. Щербакова Р.М. Инновационные педагогические технологии при подготовке специалистов вузами/ Р.М. Щербакова // Сибирский торгово-экономический журнал. – Вып. № 14. – 2011.

References

1. Baranovs'ka, L.V. (2002). Navchannya studentiv profesiynoho spilkuvannya: monohrafiya [Navchannya studentiv profesiynoho spilkuvannya: monohrafiya]. KP, 256.
2. Belkyn, A.S. (1991) Sytuatsyya uspekha. Kak sozdat' ee: Kn. dlya uchytelya [Sytuatsyya uspekha. Kak sozdat' ee: Kn. dlya uchytelya]. Prosveshchenye, 176.
3. Bekh, I.D. (1998). Osobystisno zoriyentovane vykhovannya [Osobystisno zoriyentovane vykhovannya]. IZMN, 204.
4. Hrebenyuk, Y.Y. Analiz ynnovatsyonnoy deyatel'nosty vysshykh uchebnykh zavedenyy Rossyy [Tekst] / Y.Y.Hrebenyuk, N.V.Holubtsov, V.A. Kozhyn, K.O. Chekhov, S.É. Chekhova, O.V.Fedorov : www.rae.ru/monographs/143
5. Hushchyn, Y. V. Ynteraktyvnye metody obuchenyya v vysshey shkole [Élektronnyy resurs] / Y. V. Hushchyn // Psykholohycheskyy zhurnal Mezhdunarodnogo unyversyteta pryrody, obshchestva y cheloveka «Dubna». – №2. – 2012. – Rezhym dostupa: <http://www.academia.edu>
6. Druzhyllov, S.A. (2011) Psykholohyya professyonalizma. Ynzhenerno-psykholohycheskyy pokhod [Psykholohyya professyonalizma. Ynzhenerno-psykholohycheskyy pokhod]. Humanytarniy tsentr, 296.
7. Yevtukh, M.B., Luzik, E.V., Ladohubets, N.V., Il'yina, T.V. (2014.) Pedahohichna psykholohiya: Pidruchnyk [Pedahohichna psykholohiya: Pidruchnyk]/ Interdruk», 420.
8. Yvanov, D.A. Ynnovatsyonnaya deyatel'nost' y ee ymytatsyya v shkol'nom obrazovanuy: www.fondgp.ru/lib/journals/vm/1996/1-2/v961ida0
9. Ynstytut ynnovatsyonnoy deyatel'nosty v obrazovanuy: http://inid-rao.ru/index/nauchnaja_shkola/0-36
10. Kozak, L. V. Struktura ta oznaky innovatsiyanoi profesiynoyi diyal'nosti vykladacha vyshchoho navchal'nogo zakladu / L. V. Kozak // Pedahohichnyy protses: teoriya ta praktyka. – 2012. – № 2. – P. 50-60.
11. Lepskyy, V.E. Yskhodnye posylky ontolohyy sub'ektno-oryentyrovannoho podkhoda k ynnovatsyonnomu razvytyyu / V.E. Lepskyy / Refleksyvnnye protsessy upravlenyya. Mezhdunarodnyy nauchno-praktycheskyy mezhdystsyplyarnyy zhurnal. – № 2. – Tom 7. – 2007. – P.5-29.
12. Lepskyy, V.E. Stratehychnost' predpryyatyya XXI veka (sub'ektno-oryentyrovanny podkhod) [Élektronnyy resurs] / V.E. Lepskyy / Ékonomycheskiye stratehyy, 2006. – № 3: www.nonlin.ru/node/91
13. Mynhal'ova ZH.A. Slovar' ynnovatsyonnykh termynov: www.pfo-perm.ru/Dictionary.asp#i66
14. Polozhennyya pro poriyadok zdiysnennyya innovatsiyanoi osvith'noyi diyal'nosti: <http://nmk-pto.kr.ua/innovation/eksperymentalna-diialnist/normatyvni-dokumenty-mon-pro-zdiisnennia-innovatsiyanoi-osvitnoi-diialnosti>

15. Korsyny, R., Auérbakha, A. (2006). *Psykholohycheskaya éntsyklopedyya*. 2-e yzd. [Psykholohycheskaya éntsyklopedyya.]. Pyter, 1096/
16. Selevko, H.K. (1998). *Sovremennye obrazovatel'nye tekhnolohyy: Ucheb. Posobyе* [Sovremennye obrazovatel'nye tekhnolohyy: Ucheb. Posobyе]. Narodnoe obrazovanye, 256.
17. Tovkanets, H.V. Tendentsiyi rozvytku vyshchoyi pedahohichnoyi osvity na pochatku KHKHI stolittya / H.V. Tovkanets' // *Humanitarnyy visnyk DVNZ «Pereyaslav-Khmel'nyts'kyy derzhavnyy pedahohichnyy universytet imeni Hryhoriya Skovorody» – Dodatok 2 do Vyp. 35, Tom II (14): Tematychnyy vypusk «Mizhnarodni Chelpanivs'ki psykholoho-pedahohichni chytannya» – K.: Hnozys, 2015. – P.124-131.*
18. Latynin, M.A., Maystro, S.V., Babayev, V.YU (2012). *Upravlinnya innovatsiynoyu diyal'nistyv v umovakh hlobalizatsiyi: monohrafiya* [Upravlinnya innovatsiynoyu diyal'nistyv v umovakh hlobalizatsiyi: monohrafiya]. Khar'RI NADU «Mahistr», 312.
19. Yl'ychev, L.F., Fedoseev, P.N., Kovalev, S.M., Panov, V.H. (1983). *Fylosofskyy éntsyklopedycheskyy slovar* [Fylosofskyy éntsyklopedycheskyy slovar]. Sov. éntsykl., 840.
20. Tsukerman, H.A. (1992). *Sovmestnaya uchebnaya deyatel'nost' kak osnova formyrovannya umenyya uchy't'sya* [Sovmestnaya uchebnaya deyatel'nost' kak osnova formyrovannya umenyya uchy't'sya]. Moscow: <http://cheloveknauka.com/v/33218/a?#?page=3>
21. Shcherbakova, R.M. *Ynnovatsyonnye pedahohycheskiye tekhnolohyy pry podhotovke spetsyalystov vuzamy/ R.M. Shcherbakova // Sybyrskyy torhovo-ékonomycheskyy zhurnal. – Vyp. № 14. – 2011.*

ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В ОБРАЗОВАНИИ: СТАНОВЛЕНИЕ ГУМАНИСТИЧЕСКОЙ ПАРАДИГМЫ

Н. Б. Евтух, С. В. Яшник

Анотация. *В статье рассматриваются методологические ориентации общества и исходные условия его инновационного развития; анализируются образовательные инновации как впервые созданные, усовершенствованные или примененные образовательные, дидактические, воспитательные, управленческие системы, улучшающие результаты образовательной деятельности; исследуется инновационный характер образования, который заключается в ориентации на развивающую, культуротворческую доминанту, в соответствии с основными идеями открытого образования; анализируются закономерности проектирования и внедрения педагогических инноваций; обосновывается переориентация образовательного процесса на субъект-субъектное взаимодействие, опыт которого является обучающим.*

Ключевые слова: *инновационная образовательная деятельность, инновационное развитие, субъект-субъектное взаимодействие, профессиональное взаимодействие, интеллектуализация, интерактивные методы обучения.*

INNOVATION IN EDUCATION: FORMATION HUMANISTIC PARADIGM

M. B. Evtukh, S. V. Iashnyk

Abstract. *Considered methodological orientations of society and outgoing conditions of its innovative development, analyzed educational innovations as they are firstly-created, improved and implemented for education, didactic, management systems, that improves the results of educational activities; learning about innovative character of education, about orientation on growing, cultural and dominant, according to main ideas of open education; analyzed connections of projecting and implementing of pedagogical innovations; grounded the reorientation of education process on subject-subject work, which has learning experience.*

Key words: *innovative educational activities, innovative development, subject-subject work, professional connections, intellectualization, interactive methods of learning.*